

Hur högerpopulistiska är Sverigedemokraterna?

En kvalitativ textanalys av lokala valmanifest

Abstract

The aim of this study was to examine if the ideas researchers mean characterize populist radical right parties is manifested in the Sweden Democrats election manifestos. Furthermore, it was of interest to examine if there is a difference in how and what's emphasized between election manifestos for different municipalities and over time. Populist radical right parties are characterized by that they hold a belief in a nativistic social hierarchy supported by anti-establishment rhetoric. Research has shown that individuals who vote for these kinds of parties tend to be unemployed, less educated and/or are socioeconomically marginalized. The study was done through a qualitative text analysis off four Sweden democrats election manifestos for the municipalities Hässleholm and Nyköping for the election 2010 and 2014. The study shows that the election manifestos to a small extent contains the ideas researchers mean characterize populist radical right parties. Furthermore, the study shows that there is a difference in what is emphasized between the municipalities and over time, which may be influenced by the context.

Nyckelord: Sverigedemokraterna, radikala högerpopulistiska partier, Mudde, moderniseringens förlorare, valmanifest

Antal ord: 9418

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte och frågeställningar.....	2
1.2	Bakgrund	2
1.2.1	Hässleholm och Nyköping	2
1.2.2	Sverigedemokraterna.....	3
1.3	Tidigare forskning	5
2	Metod	8
2.1	Kvalitativ textanalys.....	8
2.2	Urval och avgränsningar	9
2.3	Valmanifest	10
3	Teori	11
3.1	Radikala högerpopulistiska partier.....	11
3.2	Varför röstar individer på RHP partier?.....	13
3.2.1	Makronivå	14
3.2.2	Meso- och mikronivå	16
3.2.3	Internal supply side	17
4	Analys	18
4.1	Moderniseringens förlorare	18
4.2	Etnisk motreaktion	20
4.3	Nativism	21
4.4	Auktoritet	23
4.5	Populism.....	24
4.6	Skillnader i tid & rum.....	26
4.6.1	Äldreomsorg.....	26
4.6.2	Skolfrågor.....	27
4.6.3	Landsbygdsfrågor.....	27
4.6.4	Trygghet	28
4.6.5	Skillnader	28
5	Sammanfattning och slutsats	30
5.1	Framtida forskning	31

6	Referenser.....	32
----------	------------------------	-----------

1 Inledning

Vissa forskare menar att det nu sker en frammarsch av radikala högerpopulistiska partier, RHP, i flera europeiska länder vilket inte observerats i liknande utsträckning sedan 1940-talet. Mudde (2011: 7) menar att nutida RHP partiets ursprung kan spåras till 1980-talet. RHP partiets ideologiska innehåll kännetecknas av nativistiska idéer, auktoritet och populism (Mudde, 2007: 22–23). Sverige är inget undantag för detta trendbrott i valutgångar i europeiska länder. Mellan 1994 och 2010 hade Sverige ett stabilt sjupartsystem, men det förändrades i och med valutgången 2010 (Bäck et al., 2015: 48–51). Sverigedemokraterna, SD, kom in i riksdagen 2010 med 5,7 % av rösterna, vilket gör att Sverige sedan dess har ett åttapartsystem samt ett RHP parti i riksdagen (Hagevi, 2011: 38; Jungar & Jupskås, 2014). SD har å ena sidan vuxit i varje val under 2000-talet men å andra sidan är de det mest ogillade partiet i Sverige (Sannerstedt, 2014: 445). SD:s framgångar började i kommuner under 90-talet och sedan dess har de fortsatt att växa och inom många kommuner är de väletablerade inom kommunpolitiken (Jungar, 2009: 192).

Det har bedrivits mycket forskning kring RHP partiets väljargrupp och om vad det är som får individer att lägga sin röst på dessa partier. Inom forskningsfältet har forskning visat att det är individer som är lågutbildade, som känner sig utanför samhället, är politiskt missnöjda eller socioekonomiskt marginaliserade som röstar på denna typ av partier men även individer som delar samma ideologiska ståndpunkter som partierna representerar (Sannerstedt, 2014: 445; Rydgren & Ruth, 2012; Han, 2016; Arzheimer, 2017; Mudde, 2007: 219–224). Det har tidigare inte gjorts studier där man intresserat sig för om idéinnehållet som forskning menar kännetecknar radikala högerpopulistiska partier finns i Sverigedemokraternas valmanifest. Detta ämnas att göras i denna uppsats genom en kvalitativ textanalys av fyra valmanifest från SD:s lokala föreningar i kommunerna Hässleholm & Nyköping för åren 2010 & 2014.

1.1 Syfte och frågeställningar

Denna uppsats syftar till att undersöka om det idéinnehåll som forskning menar kännetecknar radikala högerpopulistiska partier finns i Sverigedemokraternas valmanifest. Uppsatsen syftar även till att undersöka om det idéinnehåll som forskning teoretiskt menar lockar vissa individer till att rösta på radikala högerpopulistiska partier finns i Sverigedemokraternas valmanifest. Uppsatsen ämnar även att undersöka om det skiljer sig i vad som betonas i valmanifesten mellan olika kommuner såväl som över tid.

I vilken utsträckning innehåller SD:s valmanifest det idéinnehåll som forskning teoretiskt menar kännetecknar och lockar vissa väljare till att rösta på radikala högerpopulistiska partier?

Finns det en skillnad mellan valmanifesten i detta avseende mellan olika kommuner och över tid?

1.2 Bakgrund

1.2.1 Hässleholm och Nyköping

Nedan följer en redogörelse främst i kvantitativa former över de två kommunerna Hässleholm och Nyköping. Hässleholm är en kommun i Skåne, med cirka 50 000 invånare. Nyköping ligger i Södermanland och har cirka 50 000 invånare (Ekonomifakta 5, 6). Sverigedemokraterna har suttit i kommunfullmäktige i Hässleholm sedan 2006 (Valmyndigheten 1). I Nyköping kom Sverigedemokraterna in i kommunfullmäktige år 2010 (Valmyndigheten 3). Efter valet 2014 i Nyköping är Socialdemokraterna det största partiet i kommunen med 22 mandat i kommunfullmäktige (Nyköpings kommun). I Hässleholm är även Socialdemokraterna det största partiet med 20 mandat (Hässleholms kommun). Dock är Hässleholm den första kommun där SD innehar posten som vice

ordförande i kommunstyrelsen, vilket de fick efter en uppgörelse med Alliansen (Dagens Industri, 2017)

Tabell 1. Fakta om Hässleholm och Nyköping

	HÄSSLEHOLM		NYKÖPING	
	2010	2014	2010	2014
<i>Arbetslöshet</i>	10 %	10 %	8 %	8 %
<i>Andel utrikesfödda</i>	8,5 %	7,4 %	9,3 %	8 %
<i>Andel med minst 3 års eftergymnasialutbildning, 25 – 64 år.</i>	17 %	18 %	18,6 %	20 %
<i>Andel röster på SD, val till kommunfullmäktige</i>	14,15 %	22,58 %	4,37 %	8,27 %
<i>Medianinkomst/år</i>	217 557	224 366	241 058	256 186

Källor: Ekonomifakta, SCB & Valmyndigheten.

1.2.2 Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna tillhör partifamiljen radikala högerpopulistiska partier. De är nationalistiska i meningen att det är kärnan i deras ideologi, auktoritet i form av att de vill ha hårdare straff och har traditionella familjevärderingar (Jungar, 2016: 190–191). Sverigedemokraterna bildades 1988 av personer från olika nationalistiska och anti-immigrations formeringar, den mest framträdande av dessa var *Bevara Sverige Svenskt*. Denna organisation hade tidigare försökt bilda ett liknande parti, *Sverigepartiet*, men misslyckats (Jungar & Jupskås 2014: 221). Sverigedemokraterna har sin bakgrund i nazistiska och fascistiska partier (Andersson, 2014: 31). Under de första åren präglades partiet av skinnskallar,

hårdför retorik mot invandrare¹ och det multikulturella samhället (Lodenius, 2009: 14–16). Med ny partiledare 1995 började partiet förändras mot det parti de är idag (ibid; Rydgren & Ruth, 2013: 714). Det som främst förändrades var det yttre, det blev exempelvis förbjudet att bära uniform på mötena. Politiken var i det stora hela densamma, politiken som förespråkades innehöll bland annat krav på minskad invandring och att stärka svensk kultur. 2005 valdes den nuvarande partiledaren Jimmie Åkesson, med honom har partiet fortsatt att tona ner sina främlingsfientliga idéer och därmed försökt nå nya väljargrupper (Lodenius, 2009: 16–17). Sverigedemokraterna har kantats av en rad skandaler orsakade av sina företrädare och medlemmar. Det har varit alltifrån samröre med nationalistiska och extremistiska rörelser till att på öppen gata hota komiker med järnrör den s.k. järnrörsskandalen (Jungar, 2016: 203–204).

Partiet började växa i kommuner redan i början på 90-talet och blev väletablerade inom kommunpolitiken innan de kom in i riksdagen (Jungar, 2009: 192). Det stora nationella genombrottet kom i riksdagsvalet 2010 då partiet vann 5,7 % av rösterna och därmed kom in i Sveriges riksdag (Valmyndigheten 4). I riksdagsvalet 2014 gick de framåt än mer med 12,86 % av rösterna (Valmyndigheten 7). Den fortsatt viktigaste frågan för partiet och dess väljare är invandring (Jungar, 2016: 192). Sverigedemokraterna kan sägas stå i mitten på en vänster-högerskala bl.a. för att de vill behålla välfärdsstaten, vilket tar sig uttryck i välfärdschauvinism (Jungar & Jupskås, 2014: 222, 224, 226).

I en kandidatuppsats där Sverigedemokraternas ideologi över tid undersöktes fann de att partiet hela tiden utgått ifrån en "vi" och "dem" idé. På senare år har "dem" blivit muslimer och gruppen har utmålats som ett hot mot Sverige och gruppen "vi". SD förespråkar även assimilering som ett sätt för "dem" att bli en del av "vi". I uppsatsen kom de fram till att det enda som egentligen förändrats inom partiet i fråga om "vi" och "dem" är utifrån vilka premisser denna indelning görs (Johansson & Zarpan, 2015: 47 - 48). Sverigedemokraterna beskriver sig själva idag (november 2017) som det

¹ När invandrare eller invandring som begrepp används i den här uppsatsen läggs ingen värdering i det eller att invandrare skulle vara en homogen grupp av individer. Begreppen används på samma sätt som författarna till verken det refereras till använt dessa samt hur Sverigedemokraterna i sina valmanifest använder begreppen.

Sverigevänliga alternativet (Sverigedemokraternas officiella hemsida). På deras officiella hemsida är äldrevård, brottslighet och invandring listade som deras tre profilfrågor.

1.3 Tidigare forskning

Det har forskats mycket kring RHP partier där Sverigedemokraterna i vissa studier använts som studieobjekt. Inom detta forskningsområde har det forskats på vilka faktorer som kan förklara varför människor väljer att rösta på dessa partier, hur mycket inflytande dessa partier har på den politiska dagordningen och policys, varför etablerade partier väljer att regera med dessa partier men även om det är själva partiernas inre struktur och deras aktiva närvaro som kan förklara deras framgångar (Mudde, 2007; Rydgren, & Ruth, 2013; Mudde, 2013, Erlingsson, Loxbo & Öhrvall, 2012; de Lange, 2012; Bolin, Lidén & Nyhlén, 2014). Studier har även undersökt om en del av förklaringen till dessa partiers valframgångar kan ligga i hur olika valsystem fungerar och partistrukturer i olika länder, men även om vissa samhällseliga strukturer exempelvis den ekonomiska krisen i Europa 2008 är mer gynnande för denna typ av partier (Arzheimer & Carter, 2006; Mudde, 2007; Mudde, 2014). Tidigare forskning som främst är av intresse är studier som undersökt och försökt förklara varför individer röstar på RHP partier.

I en studie fann man att väljarstödet för Sverigedemokraterna är större på landsbygden än i större städer (Stockemer, 2017). Lokala förhållanden som kännetecknas av hög arbetslöshet och där stora delar av befolkningen saknar högre utbildning är grogrunder för utveckling av främlingsfientliga politiska preferenser (Strömblad & Malmberg, 2016).

Rydgren & Ruth (2013) undersökte kontextuella förklaringar på makro-nivå variation i väljarstöd för SD i riksdagsvalet 2010. De kontextuella faktorer som undersöktes var socioekonomisk marginalisering samt det upplevda hotet mot majoritetsgruppens ställning som utgörs av antalet invandrare. Flera tidigare studier har funnit att socioekonomisk marginalisering kan förklara väljarstöd för RHP partier. Detta fann man även stöd för i denna studie, individer som är socioekonomiskt marginaliserade tenderar att rösta på RHP partier i det här fallet SD. Faktorn hot mot majoritetsgruppen har även den i tidigare studier visat på att

anti-immigrations åsikter är en viktig faktor vid predicering av väljarstöd för RHP partier. Närhet till områden med hög andel invandrare är även det avgörandet, och stödet för RHP partier kommer att vara högre i sådana områden. I studien fanns lite stöd för att det i områden med hög andel invandrare är fler som röstar på SD. Slutsatserna från denna studie är att socioekonomiska faktorer är bättre på att förklara varians i väljarstöd för RHP partier än andel invandrare i ett valdistrikt (Rydgren & Ruth, 2013).

I en studie från 2016 fann man att variabler på individnivå (ålder, kön, arbetslöshet etc.) visar på att män, unga och fattiga är mer benägna att rösta på RHP partier. Immigration och arbetslöshet har en effekt på stödet för RHP partier, men det gäller bara så länge arbetslösheten inte överstiger en viss gräns. I studien fann man även att när immigrationsnivån är väldigt hög är individer som av ekonomiska förhållanden skulle kunna rösta på RHP partier redan benägna att rösta på RHP partier pga. deras upplevda oro gällande invandring. Med andra ord, oron pga. invandringsnivån trumfar den ekonomiska faktorn som förklaring till val av parti. En av Hans (2016) förklaringar till studiens resultat är att individer som blivit ekonomiskt marginaliserade på grund av moderniseringen stödjer RHP partier för att de främst skyller sin marginalisering på invandring (Han, 2016).

Inkomstskillnader påverkar stödet för RHP partier olika för fattiga och rika individer. Fattiga individer är mer benägna att rösta på dessa partier om inkomstskillnaderna ökar än vad rika individer är. Detta förklaras utifrån en ekonomisk teori om social identitet. När inkomstskillnader ökar, ökar den nationella identiteten för fattiga individer medan samma identitet minskar för rika individer. Teorin menar att det främst finns två identitetsgrupper i ett samhälle, klass och nation, och dessa två är de viktigaste sociala identiteterna när det kommer till politiskt beteende. För att avgöra vilken status gruppen man tillhör har jämför man sin grupp med andra grupper. Ökade inkomstskillnader gör att individer som tillhör en lägre ekonomisk samhällsklass ser att deras grupp förlorar i status. Ett sätt att hantera detta är att börja distansera sig från gruppen och börja identifiera sig mer med en annan, i det här fallet nationen, vilket leder de till att dessa individer röstar på RHP partier. Sammanfattningsvis pekar resultaten i studien på att ökade inkomstklyftor i västeuropeiska länder kommer göra att RHP partier blir beroende av den fattiga ursprungsbefolkningen för väljarstöd, vilket har observerats sedan 80-talet (Han, 2016).

Kai Arzheimer (2017) fann i en studie att individer med universitetsutbildning är mindre benägna att rösta på RHP partier. Förklaringen till detta är att individer med högre utbildning tenderar att ha mer liberala värderingar än andra, detta gör att dessa individer är mindre benägna att stödja RHP partier eftersom denna typ av partier är mer auktoritära än liberala. Det förklaras även genom att de som röstar på RHP partier främst gör det pga. att de upplever en etnisk tävling. De invandrare som kommer till västeuropeiska länder som har låg utbildning innebär bara ett hot mot de individer som själva har låg utbildning. Med andra ord utgör de inte ett hot mot högutbildade individer. Att det ser ut så här kan också bero på att akademiker är mer oroad över social önskvärdhet vilket kan leda till att de underrapporterar sitt stöd för RHP partier (Arzheimer, 2017: 284).

Sannerstedt (2014) diskuterar utifrån SOM-institutets undersökning 2013 vad det är som karakteriserar SD:s sympatisörer. Han finner att det finns ett större stöd för partiet bland män, men att andelen kvinnor som sympatiserar med partiet har växt en aning sen valet 2010. Precis som i flera andra studier av RHP partier (jmf Oskarsson & Demker, 2015) är stödet bland arbetarklassen störst. Detta förklaras genom att "Sverigedemokraterna kan snarast sägas ha satsat på arbetarklassen genom en politik inriktad på att bevara den socialdemokratiska välfärdsstaten" (Sannerstedt, 2014: 450). Det finns även en betydande andel av sympatisörerna som är pensionärer. När det kommer till utbildning stämmer även det överens med tidigare forskning, det är främst individer med låg/medellåg utbildning med högst studentexamen som är sympatisörer.

Sammanfattningsvis visar tidigare forskning att individer som är arbetslösa, har låg utbildning och/eller är socioekonomiskt marginaliserade är de som tenderar att rösta på RHP partier.

2 Metod

2.1 Kvalitativ textanalys

För att söka svar på frågeställningarna användes kvalitativ textanalys. Kvalitativ textanalys handlar om att genom noggrann läsning av texter få fram det viktiga/centrala i texterna. En anledning till att denna metod användes istället för den kvantitativa innehållsanalysen är att de centrala/viktiga delarna av texterna i den här uppsatsen inte på ett givande sätt kunde fångas in genom kvantifiering. Materialet som den kvalitativa textanalysen genomfördes på är primärmaterial i form av fyra valmanifest för åren 2010 & 2014 från de lokala SD föreningarna i kommunerna Hässleholm och Nyköping.

Den kvalitativa textanalysens användningsområde kan delas in i två huvudområden, att systematisera innehållet eller att kritiskt granska innehållet varav den förstnämnda använts i den här uppsatsen. Den systematiserande textanalysen är en slags variant på beskrivande analys, exempelvis att klargöra och förklara tankestrukturen hos aktörer vilka kan vara politiska partier (Esaiasson et al., 2012: 210–211). Analysen börjar med att formulera mer specifika frågor med utgångspunkt i frågeställningarna. Därefter bestämmer man sig för hur man ska förhålla sig till de möjliga svaren på dessa frågor. Det kan göras genom att förhandsdefiniera kategorier som man sedan kategoriserar in innehållet från texterna i. Det andra alternativet är ett öppet förhållningssätt vilket innebär att undersökningen styrs av innehållet i texterna (Esaiasson et al., 2012: 215–217).

I den här uppsatsen har båda förhållningssätten använts. För att söka svar på uppsatsens första frågeställning användes förhandsbestämda kategorier. Analysmodellen är baserad på teorier och tidigare forskning om det idéinnehåll som kännetecknar RHP partier och tidigare forskning om vad som lockar vissa väljare att rösta på RHP partier såsom SD. Om individer röstar på partiet för att de delar samma sorts ideologi kommer att undersökas genom att se om det i valmanifesten

ges uttryck för de idéer som forskning menar kännetecknar RHP partier. De andra förklaringarna som finns på individnivå täcks in i samtliga kategorier i analysmodellen.

Tabell 2. Analysmodell till huvudfrågeställningen

Moderniseringens förlorare	Grupper står mot varandra i samhället. Vissa grupper känner sig hotade av invandring och globalisering. Anspela på att det är invandrare som tar de marginaliserade gruppernas jobb.
Etnisk motreaktion	Måla upp hot mot majoritetsbefolkningens kultur. Motstånd mot multikulturalism.
RHP- partiets ideologi	
Nativism	Andra etniska grupper utgör ett hot. Konstruerande av ett ”vi” och ”dem”, där ”dem” utgör hotet. Främlingsfientlighet. Valfärdschauvinism
Auktoritet	Lag & ordning.
Populism	Samhället uppdelat i två antagonistiska grupper - ”folket” och ”den korruperade eliten”. Viktigaste är folkets vilja, bör genomsyra de politiska besluten.

För att söka svar på uppsatsens andra frågeställning användes det öppna förhållningssättet. Det för att det inte är möjligt att på förhand konstruera kategorier om vad som potentiellt skiljer sig åt i vad som betonas i valmanifesten över tid och rum, utan detta styrs av innehållet i dessa texter.

2.2 Urval och avgränsningar

Uppsatsen avgränsades till att behandla fyra valmanifest från två olika kommuner på grund av uppsatsens omfång och tidsram. Vid urvalet av de två kommunerna använde ett strategiskt urval. Det beror på att det inte finns valmanifest för valen 2010 och 2014 i alla Sveriges kommuner. Att Hässleholm och Nyköping valdes beror även på att väljarstödet för partiet skiljer sig åt mellan kommunerna. Det kanske finns en skillnad i vad som betonas i valmanifesten som kan bero på skillnaden i väljarstöd.

2.3 Valmanifest

Valmanifest kan beskrivas som den skrift där partier för väljarna uttrycker vad det är för politik de vill genomföra kommande mandatperiod om de vinner valet. Väljare kan sedan läsa partiets valmanifest och jämföra dessa för att komma fram till vilket parti som står de själva närmst. Efter valet är det sedan upp till partierna/partiet som vunnit majoritet att försöka genomföra vad de lovat i sitt valmanifest. Valmanifest kan också ses som att partiet klargör vad de kommit överens om att driva för politik den kommande mandatperioden (Naurin, 2011: 15–16, 20).

De valmanifest som användes för den kvalitativa textanalysen i den här uppsatsen är fyra lokala valmanifest för SD:s lokalföreningar i Hässleholm och Nyköping för valen år 2010 & 2014.

3 Teori

3.1 Radikala högerpopulistiska partier

Det finns ingen vedertagen definition av radikala högerpopulistiska partier, RHP. RHP partier kan förstås utifrån en rad idéer och tankar om hur de anser att samhället bör vara. Denna typ av partier är emot invandring och kritiska gentemot mångkultur vilket i sin tur manifesteras genom krav på assimilering för invandrare (Jungar & Jupskås, 2014: 218; Rydgren, 2017: 485). Mudde (2007: 15–23) gör en minimal och en maximal definition av ideologin som kännetecknar RHP partier.

Den minimala definitionen har som syfte att beskriva kärnan av ideologin, de två idéer som Mudde diskuterar är nationalism och nativism. Nationalism beskrivs som en politisk doktrin som strävar efter kulturell och politisk likhet. Nationalister vill ha en monokulturell stat vilket innebär att staten bara innefattar människor från samma nation. Nativism i det här sammanhanget innebär att en stat bara ska bestå av människor från samma etniska grupp samt att individer och idéer från andra etniska grupper är ett hot mot staten. Det som utgör ett hot mot nationsstaten innefattar alltid en kulturell komponent. Det konstrueras ett ”vi” och ”dem”, där ”dem” är andra etniska grupper (Mudde, 2007: 16–19). Med andra ord vill dessa partier att staten ska vara så etniskt och kulturellt homogen som möjligt. Detta manifesteras i främlingsfientlighet och i vissa fall rasism. Det som är utmärkande för främlingsfientlighet är att det grundar sig i en rädsla för främlingar, vilka här är invandrare eller individer med annat etniskt ursprung. Rädslan kan bero på att invandrare har en annan kultur och att man i sin tur är rädd att denna kultur ska komma att hota den egna nationens kultur (Taras, 2009: 83). Mudde (2007: 19) kommer fram till att nationalism är en för bred idé och därmed är nativism kärnan i den minimala definitionen av RHP partier.

Den maximala definitionen innefattar nativism, auktoritet och populism. Nativism innebär samma sak som i den minimala definitionen samt att den

innehåller en kombination av nationalism och främlingsfientlighet. Mudde (2007: 22) menar att välfärds chauvinism kan förstås som en nativistisk vision av ekonomin. Välfärdschauvinism är idén om att välfärden enbart ska vara till för landet i frågas majoritetsbefolkning och inte för invandrare (Schumcher & van Kersbergen, 2016: 301). Det handlar om att man ser det som att grupper, majoritetsbefolkningen och invandrare, ställs mot varandra i fråga om vem som ska få ta del av de begränsade välfärdsresurserna. Exempel på hur RHP partier ställer grupper mot varandra i fråga om välfärden är om man ska satsa på äldrevården eller på asylboende (Goldschmidt, 2017: 10–11, 21–22, 34). Att grupper ställs mot varandra kan även förstås utifrån att dessa partier menar att välfärdsstaten bara kan upprätthållas på den nödvändiga nivån om välfärden begränsas till ”det egna folket”. De vill ha en välfärd och ekonomi som gynnar ”det egna folket” och skyddas mot yttre inflytande exempelvis invandring (Mudde, 2007: 132).

En central del av nativismen är kulturen och att nationens kultur ska bevaras och stärkas, vilket innebär att nativister är emot multikulturella samhällen. Idag accepterar de flesta RHP partier assimilering av invandrare, vilket kan förstås som ett sätt att skydda den egna nationens kultur (Mudde, 2007: 144–145). Auktoritet handlar för RHP partier om en tro på ett strikt ordnat samhälle där överträdelser mot auktoriteter ska straffas hårt. Auktoriteten i dessa partier består även i att de tror på ett traditionellt samhälle med kärnfamilj och därmed ställer de sig skeptiska till hbtq-rättigheter. Dessa partier har även stark tilltro till lag och ordning (Jungar & Jupskås, 2014: 218).

Populism förstås här inte bara som en politisk stil utan även som en tunn politisk ideologi. Stanley (2008: 102) framhåller att populism som en tunn politisk ideologi består av fyra huvudkoncept: samhället ses som uppdelat i två grupper vilka är ”folket” och ”den korrumperade eliten” och att det råder ett antagonistiska förhållande mellan dessa två grupper, idén om folksuveränitetsprincipen samt en positiv värdering av ”folket” och en negativ värdering av ”eliten”. Ett av de centrala koncepten i populism är att man konstruerar ett enhetligt och homogent folk som kan benämnas som ”det vanliga folket” som ställs mot ”den korrumperade eliten” (Jungar, 2010: 213–214). Det viktigaste är folkets vilja och det är denna som bör genomsyra de politiska besluten. Med andra ord ser populisterna det som att ”folket” är representerat av fel folk, dvs. ”den korrumperade

eliten” (Mudde, 2007: 20–23, 153; Stanley, 2008: 102). Folket kan även konstrueras och benämnas ”vårt folk”, det vill säga att det definieras utifrån etnicitet eller kultur. Detta gör att ”vårt folk” kan ställas mot andra grupper av folk som har annat etniskt ursprung eller kultur som upplevs hota det enhetliga folkets traditioner, kultur och levnadssätt (Jungar, 2010: 213–214). Sammanfattningsvis kännetecknas RHP partier av att de hyser en tro på en nativistisk social hierarki som understöds av anti-etablissemangspolitik (Mudde, 2007).

Utifrån ovanstående genomgång förstås RHP partier i den här uppsatsen som partier som har inslag av nativism, auktoritet och populism. Nativism bestående av att de vill att staten ska vara så etniskt och kulturellt homogen som möjligt, vilket manifesteras i form av främlingsfientlighet. Auktoritet i form av en tro på ett traditionellt och strikt ordnat samhälle med en stark betoning på lag och ordning. Populistiska i form av att de ser samhället som uppdelat i två antagonistiska grupper, ”folket” och ”den korrumpade eliten”, där folkets vilja bör genomsyra de politiska besluten.

3.2 Varför röstar individer på RHP partier?

Mudde (2007) delar in förklaringar till RHP partiets framgångar och varför individer röstar på dessa partier i tre huvudkategorier: external supply-side, internal supply-side och demand-side. Förklaringar under kategorin external supply side berör politiska möjlighetsstruktur dvs. om den institutionella, politiska samt kulturella kontexten möjliggör framväxt och framgång för RHP partier. Kategorin innefattar även medias potentiella roll som förklaring till framväxt och framgång för dessa partier. Internal supply-side förklaringar handlar om faktorer som finns inom dessa partier, dvs. ideologi, ledarskap och partiorganisationen. Demand-side förklaringar är uppdelade på makro, meso och mikro-nivåer. I den här uppsatsen är det förklaringarna under demand-side och ideologi under internal supply side som är av intresse.

3.2.1 Makronivå

Det finns fyra förklaringar på makro-nivån, både på nationell och global nivå. Den första av dessa förklaringar är moderniseringsprocesser. Det finns flera studier som förklarar uppkomsten och framgången för RHP partier som länkade till processer av modernisering. Dessa partier är motståndare mot moderniseringen och attraherar 'moderniseringens förlorare' (Mudde, 2007: 202–205). Modernisering innebär att västerländska samhällen har gått från industrisamhällen med massproduktion med okvalificerad arbetskraft, till ett samhälle med en produktion av högspecialiserade produkter där tillverkningsystemet behöver högkvalificerad arbetskraft. Utvecklingen skapar en större efterfrågan av individer med högre formell utbildning, samtidigt som den skapar en mindre efterfrågan på lägre utbildade individer i arbeten inom produktion, transport och försäljning. Detta skapar en splittring på arbetsmarknaden såväl som mellan grupper i samhället. Det finns å ena sidan en välmående medel- och överklass och å andra sidan en marginaliserad grupp av okvalificerad arbetskraft med låg utbildning, ungdomar med ofullständig utbildning samt långtidsarbetslösa vilka är moderniseringens förlorare (Betz, 2017: 344–345). Med andra ord de grupper som tillhör moderniseringens förlorare är okvalificerade arbetare, arbetslösa och individer som av andra orsaker förlitar sig på välfärd (Arzhimer, 2017: 279). Teorin om moderniseringens förlorare innebär även att vissa grupper i västerländska samhällen känner att deras position är hotad av invandring och globalisering (ibid.). Detta innebär att RHP partier lockar moderniseringens förlorare genom att anspela på att det är invandrare som tar jobben från denna marginaliserade grupp. De utlovar att med en röst på dem kommer detta inte att ske (Oesch, 2008).

Moderniseringens förlorare kan ytterligare förstås utifrån teorin om sociala skiljelinjer. Denna teori innebär att grupper utifrån en rad sociala skiljelinjer som beror på utvecklingen i ett land har anpassats till politiska partier. De tidigaste av dessa sociala skiljelinjer var exempelvis stad/landsbygd och klass. Det vill säga olika grupper på den sociala skiljelinjen har blivit förknippade med olika partier, t.ex. arbetarklassen och socialdemokratin. Kopplingen mellan människors sociala position och parti preferens har varit mer eller mindre stark (Oskarsson, 2016: 247–248). De sociala skiljelinjerna kan utgöra konfliktlinjer mellan olika sociala

grupper. I etablerade demokratier var dessa konflikter mellan sociala grupper som ett sätt att förstå väljarbeteende mer relevant för ett antal år sedan. Exempelvis socialistpartier som lockade väljare från arbetarklassen. Partier kan locka flera olika sociala grupper samtidigt, det vill säga att flera partier kan ha samma ideologiska bas men locka olika underkategorier av sociala grupper. Med tiden kan nya sociala skiljelinjer som i sin tur utgör konfliktlinjer mellan olika sociala grupper uppkomma (Eijk & Franklin, 2009: 92–95). En sådan ny konfliktlinje mellan sociala grupper är den mellan moderniseringens förlorare och invandrare. Oskarsson & Demker (2015) skriver att väljarstödet för Sverigedemokraterna är störst bland arbetarklassen. I många år har Sverige varit ett land med klassröstning, vilket tycks ha förändrats. Minskningen av klassröstning har förklarats utifrån förändringar i samhällsstrukturen och därmed minskningen av konfliktlinjer mellan olika sociala klasser. Detta beror på modernisering, globalisering och ökade utbildningsnivåer, vilka har skapat nya sociala skiljelinjer och därmed också nya konfliktlinjer. En ny sådan skiljelinje som nämnts tidigare är mellan moderniseringens förlorare och moderniseringens vinnare. Moderniseringens förlorare är som tidigare nämnts okvalificerade arbetare, individer som av andra orsaker förlitar sig på välfärd och delar av arbetarklassen. Moderniseringens vinnare är högutbildade individer. Men den egentliga konfliktlinjen är mellan moderniseringens förlorare och invandrare med låg utbildningsnivå. Det beror på att arbetarklassen och dessa invandrare hamnar i tävling på arbetsmarknaden om de okvalificerade jobben. Immigration upplevs som hot mot jobben arbetarklassen traditionellt har haft och därför tenderar folk som tillhör arbetarklassen att istället för att rösta på ett traditionellt arbetarparti att rösta på ett RHP parti (Oskarsson & Demker, 2015: 629–633).

Sedan slutet på 70-talet har klassröstning minskat i Sverige och istället har ”issue voting” blivit vanligare. ”Issue voting” innebär att väljare röstar på ett parti utifrån en specifik fråga som är viktig för väljaren. Att ”issue voting” har blivit en stark trend hänger även det samman med moderniseringen, att väljare går från att rösta utifrån sin sociala grupp till att rösta utifrån specifika frågor (Oskarsson & Holmberg, 2017: 264–265). Som nämnts ovan, länken mellan socialgrupp och partitillhörighet har minskat (Eijk & Franklin, 2009: 98). De politiska frågorna i sig själva har blivit viktigare än de sociala grupper som tidigare har identifierats med de politiska frågorna (Eijk & Franklin, 2009: 98).

Den andra förklaringen på makro-nivå är kris. Kris kan vara både ekonomisk och politisk, exempelvis i form av låga förtroendesiffror. Undersöker man detta intresserar man sig för hur kriser i länder främjar eller motverkar framväxt och framgång för RHP partier (Mudde, 2007: 205–210). Den tredje förklaringen på makro-nivå är etnisk motreaktion. RHP partier förstås i sammanhanget som en defensiv respons av majoritetsbefolkningen på ett upplevt etniskt hot, invandring från icke-europeiska länder. Det finns studier som visar ett samband mellan antalet invandrare i ett land och väljarstödet för RHP partier, medan andra studier inte finner stöd för detta samband. En av orsakerna till att det inte finns ett sådant samband i vissa länder är att mainstream partierna i dessa länder redan har en invandringskritisk retorik (Mudde, 2007: 210–216). Den fjärde och sista förklaringen på makro-nivå är auktoritet. Nya europeiska demokratier, såsom de tidigare Balkanländerna eller de som tillhörde Sovjetunionen, är mer sköra för RHP partier pga. deras historia med auktoritärt ledarskap (Mudde, 2007: 216–217).

3.2.2 Meso- och mikronivå

På mesonivån finns två förklaringar: utbildningsnivå och familj men det är bara den förstnämnda som är relevant i denna uppsats. Med utbildning ökar demokratiska och toleranta åsikter, samtidigt som åsikter som manifesteras i RHP partier minskar (Mudde, 2007: 217–219). Genom utbildning blir människor mer exponerade för liberala åsikter, vilket innebär att ju längre en individ studerar desto större är chansen att hen omfamnar dessa värderingar i och med att hen blivit exponerad för dessa åsikter under längre tid (Arzheimer & Carter, 2003: 18). Det finns en hypotes om att lägre utbildning resulterar i större tendenser att rösta på ett RHP parti. Det finns en rad olika förklaringar till detta. Den första hänger samman med ekonomi (jmf moderniseringens förlorare). Väljare med lägre utbildning tenderar att vara mindre kvalificerade för dagens jobb och har därmed större risk att falla offer för dagens marknadskrafter i den globala ekonomin än andra grupper på arbetsmarknaden. Det vill säga de löper större risk att bli moderniseringens förlorare. De är mer benägna att rösta på RHP partier då dessa partier lovar att ta tillvara på dessa väljares intressen genom att exempelvis minska invandringen. Invandrare tenderar att uppfattas av denna väljargrupp som

deras största hot på arbetsmarknaden men också om att få tillgång till välfärdsservice, t.ex. socialbidrag och bostäder (Arzheimer & Carter, 2003: 17–18). I en studie visar Arzheimer och Carter (2003: 19) att individer med grundskoleutbildning som högst avslutad utbildning har fördubblad sannolikhet att rösta på ett RHP parti.

Förklaringar på mikronivån är individförklaringar. Den första förklaringen är att individer har RHP åsikter och därför röstar på partier med samma åsikter och inte som en protest mot andra partier, politiken som förts i landet eller liknande. Många RHP partier vinner röster för att de är nativistiska gällande invandringsfrågor, och många valstudier visar att RHP partiernas väljare är mer nativister än andra partiers väljare. Att individer röstar på ett RHP parti kan också bero på att de lockas av den populistiska sidan av partiet, det vill säga att de har antietablissemangs åsikter. Den andra förklaringen på mikronivå är osäkerhet, att det är osäkra människor som röstar på RHP partier. Denna förklaring hänger ihop med de förklaringar som finns på makronivån. Konsekvenser av förändringar på makronivån exempelvis invandring och modernisering, har gjort individer osäkra över faktorer i deras egna liv, t.ex. identitet, arbete etc. Vissa av dessa individer söker räddning från denna osäkerhet och finner den i de enkla politiska budskap RHP partier står för (Mudde, 2007: 219–224).

3.2.3 Internal supply side

Internal supply-side förklaringarnas fokus ligger på RHP partierna och deras organisation och att det där i går att finna orsaker till deras framgångar. De förklaringar som finns här är uppdelade på ledarskap, partiorganisationen samt ideologi. Det är den sistnämnda som kommer att utvecklas här. Framgång för RHP partier kan bero på i hur stor utsträckning deras ideologi uppfattas som extrem eller inte, RHP partier som tar avstånd från tidigare extrema former av deras ideologi såsom nazism och fascism är mer framgångsrika. Det finns ingen formel för hur extrema eller inte partiernas ideologi ska vara utan beror på kontexten som partiet befinner sig i. Det viktiga är inte alltid ideologin i sig, utan hur den presenteras i partiets propaganda, såsom valmanifest och politiska reklamkampanjer (Mudde, 2007: 256–260).

4 Analys

Analysavsnittet är indelat i två huvuddelar på grundval av de två frågeställningarna. Den första delen söker svar på den första frågeställningen och där används analysmodellen som presenterades i metod delen. Denna del av analysen är i sin tur indelad i underkategorier vilka baseras på analysmodellen. Den andra delen av analysavsnittet behandlar den andra frågeställningen och där används ett öppet förhållningssätt. Under arbetet med analysen insåg jag att det även görs jämförelser mellan tid och rum i analysavsnittets första del. Med detta sagt kommer dock tyngdpunkten av jämförelsen mellan vad som betonas i de två kommunerna och årtalen att ligga under analysavsnittets andra del.

Vid alla typer av textanalys påverkas analysen till viss del av tolkarens förförståelse. En individs förförståelse består bland annat av utbildning, individuella upplevelser, individens uppfattning av världen etc. Det går aldrig att bli av med tolkarens förförståelse, men det är viktigt att vara medveten om att den existerar (Bergström & Boréus, 2012: 31–32).

4.1 Moderniseringens förlorare

I de fyra valmanifesten anspelas det inte på att moderniseringens förlorare bör känna sig hotade av invandrare och att den senare gruppen skulle konkurrera med de om arbetstillfällen. Däremot ges det i valmanifesten förslag på hur moderniseringens förlorare ska hjälpas, vilket är genom utbildning precis som Oscarsson & Demker (2015: 633) skriver är moderniseringens vinnare högutbildade individer. I SD Nyköpings valmanifest 2014 skriver de att när världen blir allt mer globaliserad måste det satsas på utbildning, liknande tankar finns också i valmanifestet 2010.

”Genom att prioritera vuxenutbildningar anpassade efter arbetsmarknadens behov kan de arbetslösa göras attraktivare och därmed underlätta anställning hos företagen.” (SD

Nyköping, 2014: 12)

SD Nyköping 2014 kan också sägas anspela på moderniseringens förlorare i form av det Oesch (2008) skrivit om det; att RHP partier lockar moderniseringens förlorare genom att de menar att invandrare tar denna grupps arbete men med en röst på ett sådant parti kommer det inte att ske. Detta tar sig uttryck genom att under rubriken *Trygghet* skriver de att det är många i kommunen som upplever ekonomisk otrygghet till följd av arbetslöshet och bidragsberoende. De individer som beskrivs kan sägas tillhöra gruppen moderniseringens förlorare. Under rubriken *Jobb* presenterar SD sedan en lösning för bl.a. denna grupp vilken är som tidigare nämnt vuxenutbildningar. Det här tyder på att SD försöker locka denna grupp av väljare genom att förmedla budskapet att de kommer att få det bättre om de röstar på SD. Arzheimer (2017: 279) menar att teorin om moderniseringens förlorare bl.a. innebär att vissa grupper, moderniseringens förlorare, i västerländska samhällen känner att deras position är hotad av invandring. Dock ställs inte gruppen moderniseringens förlorare i valmanifesten mot invandrare i fråga om arbetstillfällen.

Utifrån Rydgren & Ruths (2013) forskning som visar att socioekonomiska faktorer är bättre på att förklara varians i väljarstöd för RHP partier än andel invandrare i ett valdistrikt är det märkligt att de två lokala SD föreningarna inte trycker mer på socioekonomiska faktorer. Det vill säga SD hade i större utsträckning kunnat konstruerat ett ”vi” och ”dem” och anspela på att ”dem” tar resurser och möjligheter som kunde ha använts av marginaliserade individer från gruppen ”vi”. Dock skriver Han (2016) att när immigrationsnivån är väldigt hög är individer som av ekonomiska förhållande skulle kunna rösta på ett RHP parti redan benägna att rösta på RHP partierna pga. den upplevda oron gällande invandring. Det finns ingen statistik på hur många invandrare de två kommunerna har mottagit, så det kan bara spekuleras om andelen invandrare i de två kommunerna har påverkat hur valmanifestens innehåll har utformats. Det går med andra ord inte att säga om oron för invandring har trumfat den ekonomiska faktorn bland väljarna i de två kommunerna och att det är därför valmanifesten ser ut som de gör.

4.2 Etnisk motreaktion

I SD Nyköpings valmanifest för 2010 & 2014 uttrycks förslag som kan placeras in under kategorin etnisk motreaktion i analysmodellen. Etnisk motreaktion kan bland annat innebära att majoritetsbefolkningen reagerar defensivt på ett upplevt etniskt hot (Mudde, 2007: 210). I det här fallet tycks det upplevda etniska hotet vara de kulturer och språk invandrare har med sig och att dessa skulle hota den svenska kulturen och språket.

”Stärka det svenska språkets ställning i Nyköping.” (SD Nyköping, 2014: 11)

”Svenska traditioner skall främjas och bevaras i samband med högtider och skolavslutningar.” (SD Nyköping, 2014: 10)

”Stärka de svenska värderingarna” (SD Nyköping, 2014: 15)

De tre ovanstående citaten är exempel på hur SD Nyköping i valmanifestet för 2014 uttrycker förslag som tycks böttna i ett upplevt hot mot den svenska kulturen och språket. I valmanifestet för 2010 skriver de att organisationer som arbetar för att bevara eller stärka invandrades kultur inte ska stödjas av kommunen. Nedanstående citat från SD Hässleholm kan även det tolkas som en etnisk motreaktion.

”Vi vill också att kommunen upphör med att servera kött från ritualslachtade djur, såsom halalslakt, i de kommunala köken.” (SD Hässleholm, 2014)

Den föreslagna åtgärden i SD Nyköpings valmanifest 2010 och ovanstående fyra citat kan förstås som ett defensivt sätt mot det upplevda etniska hotet. Muddes (2007: 16–19) definition av nativism kan förklara detta. Utifrån en nativistisk syn finns det alltid en kulturell komponent i hotet mot nationsstaten och nativister vill bl.a. att staten ska vara så kulturellt homogen som möjligt. Förslagen som presenteras i valmanifesten för Nyköping kan således förklaras som att de är ett sätt att försöka bevara kommunen så kulturellt homogen som möjligt. Detta kan även ses som ett uttryck för främlingsfientlighet. Främlingsfientlighet är en rädsla för bl.a. invandrare och denna rädsla kan bero på

att invandrare har en annan kultur och att man är rädd att denna hotar den egna nationens kultur (Taras, 2009: 83). Förslagen som presenteras i de två valmanifesten kan ses som ett uttryck för främlingsfientlighet.

”Assimileringsarbete ska ersätta det nuvarande integrationsarbetet. Invandrare ska anpassa sig till det svenska och inte tvärtom.” (SD Nyköping, 2010).

Jungar & Jupskås (2014) menar att en av de idéer som utmärker RHP partier är krav på assimilering för invandrare. Assimileringskraven skulle i sin tur kunna tolkas som en första etnisk motreaktion. I SD Nyköpings valmanifest för 2014 finns förslaget om assimilering fortsatt kvar. Mudde (2007: 144–145) skriver att assimilering kan vara ett sätt att skydda den egna nationens kultur. Utifrån detta kan SD Nyköpings förslag om assimilering förstås som ytterligare ett sätt att skydda den egna nationens kultur. Citaten och exemplet med att inte stödja organisationer som arbetar för att bevara/stärka invandrares kultur visar på att det i SD Nyköpings valmanifest för 2010 & 2014 ges uttryck för etnisk motreaktion såväl som nativistiska tankar. Detta kan ses som ett sätt att locka väljare som också hyser nativistiska tankar och är rädda för att den svenska kulturen hotas av invandrare, vilket stämmer överens med teorier om vilka individer det är som röstar på partiet. Tidigare forskning har visat att upplevt hot mot majoritetsgruppen är en viktig faktor vid predicing av väljarstöd för RHP partier (Rydgren & Ruth, 2013), vilket man i SD Nyköpings valmanifest kan se att de anspelar på.

4.3 Nativism

I båda kommunernas valmanifest för 2010 & 2014 framförs förslag om att helt minska invandringen till kommunerna. I Hässleholm både 2010 och 2014 vill de säga upp sina avtal med Migrationsverket och istället ha ett nollavtal. SD Nyköping föreslår i sitt valmanifest 2010 att kommunen inte ska teckna nya avtal med Migrationsverket om flyktingmottagande vilket kvarstår som förslag i valmanifestet 2014. I samtliga valmanifest värderas invandring negativt och att den medför negativa effekter för hela Sverige såväl som för de två kommunerna.

”Sätt stopp för den orimliga invandringspolitiken” (SD Hässleholm, 2010)

Nativism innebär att en stat enbart ska bestå av människor från samma etniska grupp och att individer och idéer från andra etniska grupper utgör ett hot mot staten (Mudde, 2007: 19). Att de uttrycker sig negativt mot invandring och dess effekter kan tyda på att de har nativistiska åsikter och upplever invandringen som ett hot mot staten och kommunerna. Exempelvis nämns i SD Nyköpings valmanifest 2014 att det är en omöjlig ekvation med invandringen i fråga om bostäder, arbetslöshet och utbildningsplatser. I valmanifesten ger de uttryck för en negativ syn på invandring och ger endast uttryck för vad de upplever vara de negativa effekterna av den. När de skriver om invandring använder de sig mycket av det Mudde (2007: 19) menar är att konstruera ett ”vi” och ”dem” där ”dem” är invandrare och att det är de som utgör ett hot mot ”vi”. Att grupper ställs mot varandra i samhället och att det är invandrare som tar den andra gruppens resurser tar sig uttryck i välfärdschauvinistiska tankar i SD Hässleholms valmanifest 2014.

”Samtidigt som sjukvården hela tiden utsätts för nerskärningar så tillåter man invandringens kostnader skena iväg okontrollerat. Detta gör att den offentliga sektorn får mindre resurser att röra sig med. Det är dags att man lägger korten på bordet och visar på de effekter som den kostsamma invandringspolitiken för med sig för vår välfärd.” (SD Hässleholm, 2014)

Välfärdschauvinism handlar om att man uppfattar det som att grupper, majoritetsbefolkningen och invandrare, ställs mot varandra i fråga om vem som ska få ta del av de begränsade välfärdsresurserna (Goldschmidt, 2017: 10–11, 21–22, 34). Välfärdschauvinister vill ha en välfärd och ekonomi som gynnar ”det egna folket” och skyddas mot yttre inflytande exempelvis invandring (Mudde, 2007: 132). Det här citatet tyder på att SD Hässleholm skildrar det som att välfärden och invandringen står mot varandra i tävling om begränsade resurser. I citatets första mening utmålas invandrare som den grupp som får resurserna medan sjukvården och majoritetsbefolkningen får stå tillbaka. SD Hässleholm formulerar det även som att välfärden endast är till för majoritetsbefolkningen genom formuleringen *vår välfärd* och ställer det mot effekterna

invandringspolitiken har på välfärden. Denna tendens syns även i en annan del av valmanifestet.

”Genom en ansvarsfull invandringspolitik får vi mer resurser till vår egen välfärd” (SD Hässleholm, 2014)

Här ställs återigen invandring mot välfärd i fråga om resurser. I citatet uttrycker SD Hässleholm även att de vill ha en välfärd som gynnar ”det egna folket” och att den ska skyddas mot yttre inflytande såsom invandring (Mudde, 2007: 132). I valmanifestet skriver de också att Skåne kunde varit en rik region men att så inte är fallet pga. en ansvarslös invandringspolitik. Detta kan tolkas som att de skyller på invandrare för att Skåne inte är den rika region den hade kunnat vara. Men det kan också tolkas som en sorts populism, att man skyller på andra politiker som styrt i regionen.

4.4 Auktoritet

Vid läsningen av de fyra valmanifesten framkom det att det inte läggs särskilt stor vikt vid lag och ordning. I SD Hässleholms valmanifest 2014 nämns det inte en enda gång. Men i valmanifestet 2010 skriver de att de vill återinföra så kallade trygghetsvärdar och öka polisens närvaro.

”Vi Sverigedemokrater vill satsa mer på rättsväsendet, och vi vill även se att när nya poliser skall placeras ut så skall Hässleholms kommun prioriteras.” (SD Hässleholm, 2010)

I det här citatet ger de uttryck för en tro på det strikt ordnade samhälle som Jungar & Jupskås (2014) menar utmärker RHP partier. Det är dock motsägelsefullt att det inte nämns en enda gång i valmanifestet 2014. I inledningen till SD Nyköpings valmanifest 2014 står följande;

”Otryggheten är utbredd som en följd av den höga brottsligheten vilket resulterar i att många är rädda för att gå ut under kvällstid.” (SD Nyköping, 2014: 3)

Det här citatet antyder att brottsligheten i kommunen är ett problem och under rubriken *Trygghet* listas åtgärder SD vill se för att komma till bukt med problemen. Det finns idéer som anspelar på auktoritet men som inte har koppling till lag och ordning i SD Nyköpings valmanifest 2014. Under rubriken *Skola och utbildning* skriver de att de vill ha en skola som präglas av ordning och reda samt att de vill att det ska göras utdrag ur belastningsregistret på personalen som arbetar inom skolan. Detta är inte speciellt auktoritära förslag men det rör sig ändå åt det hållet. En av de saker som är utmärkande för auktoriteten i RHP partier är tron på ett traditionellt samhälle (Jungar & Jupskås, 2014: 218), vilket kan innebära respekt för äldre individer. Detta kommer till uttryck i SD Nyköpings valmanifest 2014 i form av följande citat;

”Ingenting har staden fått gratis, allt har krävt enorma uppoffringar av tidigare generationer. Att värna detta är också att visa respekt mot tidigare generationer som byggt upp det samhälle som nu förvaltas åt nästa generation.” (SD Nyköping, 2014: 15)

Att det inte läggs stor vikt vid auktoritet i de fyra valmanifesten kan bero på en rad olika saker, exempelvis att det kanske inte är en fråga som lockar väljare i de två kommunerna. Det är märkligt att tendensen med litet fokus på brottslighet finns med tanke på att SD riks på sin officiella hemsida listar brottslighet som en av deras tre profilfrågor.

4.5 Populism

Det är endast i SD Hässleholms valmanifest 2014 som populistiska idéer och tankar i form av ”folket” och ”den korruperade eliten” finns.

”Genom att du lägger rösten på Sverigedemokraterna så vet du vad du får för din röst. Det som står i vårt valmanifest är också det som vi kommer att driva efter valet.” (SD Hässleholm, 2014)

I det här citatet uttrycker SD Hässleholm populistiska tankar genom att ”den korruperade eliten” i det här fallet de andra partierna i kommunen, ställs mot SD som säger sig representera ”det vanliga folket”. I meningen att man som väljare

vet vad man får för sin röst med en röst på SD antyder de att de andra partierna inte håller vad de lovar. Att SD säger sig representera folket syns också när de skriver att de andra partierna gör allt för att SD:s väljare ska utestängas från inflytande under den kommande mandat perioden. Genom att anspela på att det är väljarna och inte SD:s representanter som stängts ute från inflytande kan det sägas att de konstruerar ett tydligare ”vi” och ”dem” för väljarna. Där ”vi” är SD och deras väljare, medan ”dem” är de andra partierna som utestänger tidigare nämnda från inflytande. Det här kan tolkas som att de anspelar på att ”folket” är representerat av fel folk, i det här fallet ”dem” vilka är de andra partierna (Mudde, 2007: 23). Att de har en negativ värdering av ”eliten”, i det här fallet politikerna, kommer även till uttryck i nedanstående citat.

”Sverigedemokraterna har varit drivande i frågan om sparsamhet med skattemedel. Som ett led i detta har vi med kraft drivit frågan om sänkta politikerarvoden och partistöd.”

(SD Hässleholm, 2014)

Citatet tyder på att de anser att folkets vilja bör vara den viktigaste (Mudde, 2007: 23), i en mer långtgående tolkning kan detta ses som att folket bör få mer innan politikerna får mer. Det vill säga att det är viktigare att folkets vilja och behov kommer främst än att ”eliten” får mer.

När det kommer till att konstruera ”vårt folk” utifrån etnicitet eller kultur och att ställa denna grupp mot andra grupper av folk med annat etniskt och kulturellt ursprung som upplevs hota det enhetliga folkets traditioner, kultur och levnadssätt syns detta i samtliga valmanifest (Jungar, 2010: 213–214). I SD Hässleholms valmanifest 2010 ligger trygghetsfrågor och invandringsfrågor under samma rubrik. Detta kan tolkas som att invandring upplevs som ett hot mot tryggheten.

”Även svenskfientligheten ska belysas och motarbetas” (SD Nyköping, 2010)

Detta citat är hämtat under rubriken En ansvarsfull invandrings – och assimileringspolitik från SD Nyköping 2010. SD Nyköping målar upp en bild av att svenskar och vad det innebär att vara svensk hotas av folk från andra kulturer och etniskt ursprung. Detta möjliggörs genom att konstruera olika ”folk” baserat på etniskt ursprung och kultur.

4.6 Skillnader i tid & rum

I den här delen av analysavsnittet söks svar på den andra frågeställningen; *Finns det en skillnad mellan valmanifesten i detta avseende mellan olika kommuner och över tid?* Detta görs genom en diskussion om de likheter och skillnader beträffande vad som betonas över tid och rum i de fyra valmanifesten. Detta görs genom fyra politikområdena som finns i samtliga valmanifest: äldreomsorg, skolfrågor, landsbygdsfrågor och trygghet. Följt av en diskussion om vilka politiska frågor det är som skiljer sig åt mellan de två lokala SD föreningarnas valmanifest och de två åren 2010 & 2014.

Det finns en rad likheter mellan de båda kommunernas lokala valmanifest. Beträffande en mer specifik politisk fråga sticker frågan om vindkraftsverk ut. I båda valmanifesten från Hässleholm skriver de att de vill stoppa vindkraftsutbyggnaden, vilket även förekommer i SD Nyköping 2014.

4.6.1 Äldreomsorg

Det som är lika mellan de två lokala SD föreningarnas valmanifest är förslag om att maten ska vara näringsrik och god samt att de äldre ska ha mer att säga till om när det gäller hemtjänsten. I SD Nyköpings valmanifest presenteras mer konkreta förslag än vad de gör i SD Hässleholms, i SD Hässleholms valmanifest skriver de mer om vad som är fel och sedan ägnas lite utrymme åt förslag om hur det ska förbättras. En intressant sak som skiljer sig mellan SD Hässleholms valmanifest 2010 och 2014 är att de i valmanifestet 2010 skriver betydligt mer om äldreomsorgen än i det senare. Detta är en intressant skillnad då Sannerstedt (2014) har kommit fram till att en betydande andel av SD:s sympatisörer är pensionärer. Det är även intressant då SD riks på sin officiella hemsida listar äldrevård som en av sina profilfrågor. Detta skiljer sig dock från SD Nyköping 2014 eftersom de skriver följande;

”Nyköpings pensionärer är högt prioriterade för Sverigedemokraterna.” (SD Nyköping, 2014: 5)

Det hade varit intressant att se statistik över hur många pensionärer det finns i de två kommunerna och om det skiljer sig åt kanske det kan vara en förklaring till varför SD Nyköping skriver mer om äldreomsorg än SD Hässleholm gör i sina valmanifest.

4.6.2 Skolfrågor

I samtliga valmanifest vill SD att byskolor ska bevaras, vilket motiveras med att detta hjälper till i bevarandet av en levande landsbygd samt att barnen ska slippa för långa skoldagar. I tre av de fyra valmanifesten finns förslag om att införa klassmorfar/mormor som ett sätt att ge lärarna mer tid åt undervisning och minska klyftan mellan olika generationer. Jämförelsen mellan SD Hässleholms två valmanifest visar på att det läggs mindre fokus på skolfrågan i valmanifestet 2014 jämfört med 2010. SD Nyköpings valmanifest har i mångt och mycket samma förslag, men 2014 finns där fler förslag som handlar om att skydda det svenska språket.

Jämförelsen mellan de två kommunerna visar på att SD Nyköping lägger större tonvikt vid att skydda den svenska kulturen i skolorna än vad SD Hässleholm gör. SD Nyköping kommer med förslag både 2010 & 2014 om bland annat att svenska traditioner skall främjas i samband med högtider och skolavslutningar. Fokus i Hässleholm är främst på att bevara byskolorna och att prioritera barnen i form av mer resurser. SD Nyköpings fokus på att skydda de svenska traditionerna kan förstås som nämnts tidigare utifrån etnisk motreaktion. Det vill säga att de upplever ett hot mot den svenska kulturen och bemöter detta defensivt genom att föreslå åtgärder som ämnar att skydda den svenska kulturen.

4.6.3 Landsbygdsfrågor

I båda lokal föreningarnas valmanifest betonas landsbygden och att denna ska satsas på för att ha en levande landsbygd. Det som finns i alla valmanifesten är önskan om att bevara byskolor. I Nyköping 2014 diskuteras landsbygden i samband med kultur och fritid, att det ska satsas på bredband och fritidsgårdar på landsbygden. I Hässleholm 2014 föreslås bättre kollektivtrafik till landsbygden, fler poliser samt att det inte ska byggas fler vindkraftverk då det försämrar för

turismen på landsbygden. Att båda lokalföreningarna betonar landsbygden kan förklaras med hjälp av en studie gjord av Stockemer (2017) där han fann att väljarstödet för SD är större på landsbygden. Att fokusera på landsbygden kan således vara ett försök att locka potentiella väljare från det geografiska området.

4.6.4 Trygghet

I SD Nyköpings valmanifest 2014 ägnas större utrymme åt trygghet än i valmanifestet 2010. De förslag som lades fram 2010 finns fortsatt kvar 2014, men även nya har tillkommit. Det ägnas större utrymme åt kriminella grupperingar och hur kommunen ska bli tryggare. Överlag har tonen mot kriminella skärpts i valmanifestet 2014 jämfört med 2010. I valmanifesten för SD Hässleholm har det skett en förändring över tid, vilken är att det i 2014 års valmanifest inte längre skrivs något om trygghet i förhållande till kriminalitet. I 2010 års valmanifest gavs förslag på hur tryggheten i kommunen skulle öka i förhållande till att minska kriminalitet. 2014 skriver de istället om trygghet i form av bra sjukvård och äldreomsorg.

Att det skiljer sig så mycket åt mellan kommunerna kan kanske bero på att kriminaliteten och otryggheten ser olika ut i de två kommunerna. I Nyköping målas det upp en bild av att kommunen är otrygg, medan det inte görs det i Hässleholm. Kanske är det helt enkelt så att det är mer otryggt i Nyköping och att de därför betonar det i sina valmanifest som ett sätt att vinna väljare.

4.6.5 Skillnader

När det kommer till mer övergripande skillnader mellan de två SD föreningarnas valmanifest är den främsta att 2014 års valmanifest skiljer sig åt i vilka ämnen valmanifesten innehåller jämfört med 2010. Det vill säga 2010 hade de mer av samma ämnen i valmanifesten. SD Hässleholms valmanifest 2014 lägger fokus på trygghet i form av välfärd med förslag inom sjukvård, äldreomsorg och skola. Invandring är fortsatt en viktig fråga och den kopplas samman med trygghet. SD Nyköpings valmanifest 2014 är bredare än SD Hässleholms 2014, eftersom manifestet innehåller tio olika politikområden. Stort fokus ligger på invandring och dess upplevda negativa effekter, vilket återkommer under flera

politikområden. Invandring och dess upplevda negativa effekter belyses även som ett hot mot den svenska kulturen vilket syns i de förslag som finns om att skydda den svenska kulturen. En annan skillnad mellan valmanifesten är att SD Nyköpings valmanifest 2014 är mer omfattande och konkret än SD Hässleholms. Det finns även en skillnad mellan uttryckta upplevda hot mot den svenska kulturen och språket. I SD Hässleholms valmanifest uttrycks det bara på ett ställe till skillnad från SD Nyköpings där det uttrycks flera gånger.

5 Sammanfattning och slutsats

Sammanfattningsvis visar analysen att valmanifesten inte i särskilt stor utsträckning innehåller det idéinnehåll som inom forskningen sägs känneteckna radikala högerpopulistiska partier och teoretiskt lockar vissa väljare till sådana partier. SD Nyköping 2014 uttrycker förslag och tankar som kan kopplas till moderniseringens förlorare och etnisk motreaktion, medan detta i princip inte finns i SD Hässleholms valmanifest. Nativistiska förslag finns främst hos SD Hässleholm 2014 i form av välfärdschauvinism. Populism i form av ”folket” och ”den korrumperade eliten” finns bara i SD Hässleholms valmanifest 2014. I samtliga valmanifest finns förslag som kan kopplas till populism i form av konstruerande av ”vårt folk” utifrån etnicitet eller kultur och att denna grupp ställs mot andra grupper av folk med annat etniskt och kulturellt ursprung som upplevs hota ”vårt folks” traditioner, kultur och levnadssätt. Att idéinnehållet som sägs känneteckna RHP partier och varför individer röstar på dessa partier inte finns i någon större utsträckning i valmanifesten kan bero på att partiet själva inte ser sig som ett RHP parti.

Sammanfattningsvis gällande uppsatsen andra frågeställning visar analysen att samtliga valmanifest har något inom politikområdena: äldreomsorg, skolfrågor, landsbygdsfrågor och trygghet. Men vad som betonas gällande frågorna skiljer sig åt. SD Nyköpings valmanifest är mer omfattande och konkreta förslag föreslås i större utsträckning jämfört med SD Hässleholm. Det är intressant att valmanifesten betonar så olika saker med tanke på att det är mycket som är lika i kommunerna, såsom arbetslöshet, andel med eftergymnasial utbildning etc. Denna skillnad kan dels bero på att det är andra faktorer som skiljer sig åt mellan kommunerna, men också att SD Nyköping är mer hårdföra i mer typiska SD åsikter då de har ett mindre väljarstöd än vad SD i Hässleholm har. Med andra ord SD Hässleholm kanske inte i lika hög utsträckning behöver profilera sig i partiets profilfrågor eftersom de redan har byggt upp en stor väljarbas. Viktigt att ha i åtanke när det kommer till att det betonas olika saker i

de två kommunala valmanifesten är kontexten. Med andra ord kontexten t.ex. kommunernas politiska landskap, de två kommunala SD-föreningarna verkar i borde skilja sig åt vilket leder till att olika saker betonas i valmanifesten.

Slutsatserna är att det idéinnehållet som forskning teoretiskt menar kännetecknar och lockar vissa väljare till att rösta på radikala högerpopulistiska partier inte i särskilt stor utsträckning finns i SD:s lokala valmanifest. Vidare är slutsatsen att det finns en skillnad i vad som betonas både mellan kommunerna och över tid, vilket kan bero på kontexten de två kommunerna befinner sig i.

5.1 Framtida forskning

Vid framtida forskning inom området hade det varit intressant med en studie där SD:s lokala valmanifest även jämförs med SD:s nationella valmanifest. Detta var inte möjligt att göra i denna uppsats pga. uppsatsens omfattning. För att knyta an ytterligare till den här uppsatsen hade en studie där SD:s lokala valmanifest jämförs med andra partiers lokala valmanifest inom samma kommun för att undersöka i hur stor utsträckning de påminner om varandra och vad det är som skiljer sig åt mellan dem. Det vill säga om det i lokala valmanifest är mindre skillnad mellan partiers valmanifest än vad det är i nationella valmanifest. Det hade även varit intressant att se en studie som tittar närmare på hur SD förhåller sig till sina väljare. Det vill säga hur mycket partistyrelsen lyssnar på gräsrotterna. För att spinna vidare ytterligare på detta kan man studera förhållandet mellan moderpartiet och de lokala föreningarna i fråga om inflytande och hur stor möjlighet de har att påverka varandra.

6 Referenser

- Andersson, Dan, 2014. *Så fick Sverigedemokraterna makt*. Stockholm: Hjalmarson & Högberg
- Arzheimer, Kai, 2017. "Electoral sociology – who votes for the Extreme Right and why – and when?" i Mudde, Cas (red.). *The populist radical right: a reader*. Abingdon, Oxon: Routledge is an imprint of the Taylor & Francis Group, an Informa Business, s. 277-289.
- Arzheimer, Kai & Carter, Elisabeth, 2003. *Explaining Variation in the Extreme Right Vote: The Individual and the Political Environment*. KEPRU Working paper 19, Keele University, UK
- Arzheimer, Kai & Carter, Elisabeth, 2006. "Political Opportunity Structures and RightWing Extremist Party Success", *European Journal of Political Research*, Vol. 45(3): 419- 443. DOI: 10.1111/j.1475-6765.2006.00304.x
- Bergström, Göran & Boréus, Kristina, 2012. "Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys" i Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 3., [utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 13–48
- Betz, Hans-Georg, 2017. "The new politics of resentment" i Mudde, Cas (red.). *The populist radical right: a reader*. Abingdon, Oxon: Routledge is an imprint of the Taylor & Francis Group, an Informa Business, s. 338-351.
- Bolin, Niklas., Lidén, Gustav & Nyhlén, Jon, 2014. "Do Anti-immigration Parties Matter? The Case of the Sweden Democrats and Local RefugeePolicy", *Scandinavian Political Studies*, Vol. 37(3): 323-343. DOI: 10.1111/1467-9477.12031
- Bäck, Henry., Erlingsson, Gissur Ó. & Larsson, Torbjörn, 2015. *Den svenska politiken: strukturer, processer och resultat*. Stockholm: Liber
- Dagens Industri, 2017. "Fyra av tio kommuner styrs över blockgränsen". Nyhetsartikel. 2017-04-04. [Elektronisk] <https://www.di.se/nyheter/fyra-av-tio-kommuner-styrs-over-blockgransen/> Hämtdatum 2017-11-14.
- de Lange, Sarah L., 2012. "New Alliances: Why Mainstream Parties Govern with Radical Right-Wing Parties.", *Political Studies*, Vol. 60(4): 899-918. DOI: 10.1111/j.1467-9248.2012.00947.x
- Eijk, Cees van der & Franklin, Mark N., 2009. *Elections and voter*. Basingstoke: Palgrave Macmillan
- Ekonomifakta 1 = Ekonomifaktas webbplats, Andel högutbildade, Hässleholm. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-lan/Skane-lan/Hassleholm/?var=17251> Hämtdatum: 2017-11-13
- Ekonomifakta 2 = Ekonomifaktas webbplats, Andel högutbildade, Nyköping. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional->

- [statistik/Alla-lan/Sodermanlands-lan/Nykoping/?var=17251](https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-lan/Sodermanlands-lan/Nykoping/?var=17251)Hämtdatum:
2017-11-13
- Ekonomifakta 3 = Ekonomifaktas webbplats, Arbetslöshet (Arbetsförmedlingen), Hässleholm. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-lan/Skane-lan/Hassleholm/?var=17255> Hämtdatum: 2017-11-13
- Ekonomifakta 4 = Ekonomifaktas webbplats, Arbetslöshet (Arbetsförmedlingen), Nyköping. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-lan/Sodermanlands-lan/Nykoping/?var=17255&compare=1>Hämtdatum: 2017-11-13
- Ekonomifakta 5 = Ekonomifaktas webbplats, Invånare i kommunen, Hässleholm. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-lan/Skane-lan/Hassleholm/?var=17246&compare=1> Hämtdatum: 2017-11-13
- Ekonomifakta 6 = Ekonomifaktas webbplats, Invånare i kommunen, Nyköping. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-lan/Sodermanlands-lan/Nykoping/?var=17246>Hämtdatum: 2017-11-13
- Ekonomifakta 7 = Ekonomifaktas webbplats, Medianinkomst, Hässleholm. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-lan/Skane-lan/Hassleholm/?var=17249&compare=0480> Hämtdatum: 2017-11-27
- Ekonomifakta 8 = Ekonomifaktas webbplats, Medianinkomst, Nyköping. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-lan/Sodermanlands-lan/Nykoping/?var=17249>Hämtdatum: 2017-11-27
- Erlingsson, Gissur Ó., Loxbo, Karl & Öhrvall, Richard, 2012. "Anti-Immigrant Parties, Local Presence and Electoral Success", *Local Government Studies*, Vol. 38 (6): 817-839. DOI: 10.1080/03003930.2012.740411
- Erlingsson, Gissur Ó. & Persson, Mikael, 2010. "Utmanarna. Uppkomst, idéer och opinion.", *Statsvetenskaplig tidskrift*, Vol. 112(2): 229–248.
- Esaiasson, Peter, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson & Lena Wängnerud (red.), 2012. *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4., [rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik
- Goldschmidt, Tina, 2017. *Immigration, Social Cohesion, and the Welfare State: Studies on Ethnic Diversity in Germany and Sweden*. Diss, Stockholm: Sociologiska institutionen, Stockholms universitet.
- Hagevi, Magnus, 2011. "Ett historiskt riksdagsval" i Hagevi, Magnus (red). *Den svenska väljaren*. Umeå: Boréa, s. 37–48.
- Han, Kyung Joon, 2016. "Income inequality and voting for radical right-wing parties", *Electoral Studies*, Vol. 42: 54-64. DOI: 10.1016/j.electstud.2016.02.001

- Hässleholms kommun. *Kommunfullmäktige*. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.hassleholm.se/kommun-och-politik/kommunens-organisation/kommunfullmaktige.html> Hämtdatum: 2017-11-14
- Johansson, Martin & Zarpan, Hooda, 2015. *The Sweden Democrats: An analysis of the ideology of a radical right-wing populist party over time*. Kandidatuppsats, Trollhättan: Institutionen för ekonomi och it, Högskolan Väst. <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:hv:diva-8223>
- Jungar, Ann-Cathrine, 2010. "Populismens återkomst: hot eller löfte?" i Ekman, Joakim & Linde, Jonas (red). *Politik, protest, populism – deltagande på nya villkor*. Malmö: Liber, s. 202–224
- Jungar, Ann-Cathrine, 2016. "The Sweden Democrats" i Heinisch, Reinhard & Mazzoleni, Oscar (red.) *Understanding populist party organisation: the radical right in Western Europe*. New York, NY: Springer Berlin Heidelberg, s. 189–219.
- Jungar, Ann-Chatrine & Jupskås, Anders Ravik, 2014. "Populist radical right parties in the nordic region: A new and distinct party family?" *Scandinavian Political Studies*, Vol. 37(3):215-238. DOI: 10.1111/1467-9477.12024
- Lodén, Anna-Lena, 2009. "Sverigedemokraternas historia" i Bengtsson, Håkan A. (red). *Högerpopulismen: en antologi om Sverigedemokraterna*. Stockholm: Premiss, s. 11–41.
- Mudde, Cas, 2007. *Populist radical right parties in Europe*. Cambridge: Cambridge University Press
- Mudde, Cas, 2011. "Who's Afraid of the European Radical Right?", *Dissent*, Vol. 58 (4): 7-11.
- Mudde, Cas, 2013. "Three decades of populist radical right parties in Western Europe: So what?", *European Journal of Political Research*, Vol. 52 (1): 1–19. DOI: 0.1111/j.1475-6765.2012.02065.x
- Mudde, Cas, 2014. "The Far Right and the European Elections.", *Current History*, Vol. 113(761): 98-103.
- Naurin, Elin, 2011. *Election promises, party behaviour and voter perceptions*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire; New York : Palgrave Macmillan
- Nyköpings kommun. *Kommunfullmäktige*. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://nykoping.se/Kommun--politik/Politik/Kommunfullmaktige/> Hämtdatum: 2017-11-14
- Oesch, Daniel, 2008. "Explaining Worker's Support for Right-Wing Populist Parties in Western Europe: Evidence from Austria, Belgium, France, Norway, and Switzerland", *International Political Science Review*, Vol. 29 (3): 349-373. DOI: 10.1177/0192512107088390
- Oscarsson, Henrik & Holmberg, Sören, 2017 "Issue Voting Structured by Left-Right Ideology" i Pierre, Jon (red.) *The Oxford handbook of Swedish politics*. Oxford: Oxford University Press, s. 260-274.
- Oskarsson, Maria & Demker, Marie, 2015. "Room for Realignment: The Working-Class Sympathy for Sweden Democrats", *Government and Opposition*, Vol. 50(4): 629-615. DOI: 10.1017/gov.2014.41

- Oskarsson, Maria, 2016. "The Never-Ending Story of Class Voting in Sweden" i Pierre, Jon (red.) *The Oxford handbook of Swedish politics*. Oxford: Oxford University Press, s. 246–259.
- Rydgren, Jens & Ruth, Patrick, 2013. "Contextual explanations of radical right-wing support in Sweden: socioeconomic marginalization, group threat, and the halo effect", *Ethnic and Racial Studies*. 36(4): 711–728. DOI: 10.1080/01419870.2011.623786
- Rydgren, Jens, 2017. "Radical right-wing parties in Europe: What's populism got to do with it?", *Journal of Language & Politics*, Vol. 16(4): 485-496. DOI: 10.1075/jlp.17024.ryd
- Sannerstedt, Anders, 2014. "Sverigedemokraternas sympatisörer" i Annika Bergström & Henrik Oscarsson (red) *Mittfåra & marginal*. Göteborgs universitet: SOM-institutet, s. 445–458
- Schumacher, Gijs & van Kersbergen, Kees, 2016. "Do mainstream parties adapt to the welfare chauvinism of populist parties?", *Party Politics*, Vol. 22(3): 300-312. DOI: 10.1177/1354068814549345
- Stanley, Ben, 2008. "The thin ideology of populism.", *Journal of Political Ideologies*, Vol. 13(1): 95-110. DOI: 10.1080/13569310701822289.
- Ekonomifakta 3 = Ekonomifaktas webbplats, Arbetslöshet (Arbetsförmedlingen), Hässleholm. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-land/Skane-land/Hassleholm/?var=17255> Hämtdatum: 2017-11-13
- Stockemer, Daniel, 2017. "The success of radical right-wing parties in Western European regions – new challenging findings", *Journal of Contemporary European Studies*, Vol. 25(1):41-56. DOI: 10.1080/14782804.2016.1198691
- Strömblad, Per & Malmberg, Bo, "Ethnic segregation and xenophobic party preference: Exploring the influence of the presence of visible minorities on local electoral support for the Sweden Democrats.", *Journal of Urban Affairs*, Vol. 38(4): 530-545. DOI: 10.1111/juaf.12227
- Sverigedemokraterna Hässleholm, 2010. *För trygghet i Hässleholm*. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://hassleholm.sd.se/sverigedemokraterna-hassleholms-valmanifest-2010-for-trygghet-i-hassleholm/> Hämtdatum: 2017-11-14
- Sverigedemokraterna Hässleholm, 2014. *VAL-SPECIAL HÄSSEHOLM 2014*. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://hassleholm.sd.se/wp-content/uploads/sites/79/2014/08/H%C3%A4ssleholm-folder-2014-klar.pdf> Hämtdatum: 2017-11-14
- Ekonomifakta 3 = Ekonomifaktas webbplats, Arbetslöshet (Arbetsförmedlingen), Hässleholm. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Alla-land/Skane-land/Hassleholm/?var=17255> Hämtdatum: 2017-11-13
- Sverigedemokraterna Nyköping, 2014. *Sverigedemokraternas valmanifest för Nyköpings kommun mandatperioden 2014–2018*. [Elektronisk] Tillgänglig: https://nykoping.sd.se/wpcontent/uploads/sites/178/2014/09/valmanifest_nyk20140902.pdf Hämtdatum: 2017-11-14
- Sverigedemokraternas officiella hemsida. *Vårt parti*. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://sd.se/vart-parti/> Hämtdatum: 2017-11-07

- Taras, Ray, 2009. *Europe old and new: transnationalism, belonging, xenophobia*.
Lanham, Md.; Plymouth: Rowman & Littlefield
- Valmyndigheten 1 = Valmyndighetens webbplats, Val till kommunfullmäktige i
Hässleholm. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.val.se/val/val2006/slutlig/K/kommun/12/93/roster.html>
Hämtdatum: 2017-11-13
- Valmyndigheten 2= Valmyndighetens webbplats, Val till kommunfullmäktige i
Hässleholm - Röster. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.val.se/val/val2010/slutresultat/K/kommun/12/93/index.html>
Hämtdatum: 2017-11-13
- Valmyndigheten 3 = Valmyndighetens webbplats, Val till kommunfullmäktige i
Nyköping - Röster. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.val.se/val/val2010/slutresultat/K/kommun/04/80/index.html>
Hämtdatum: 2017-11-13
- Valmyndigheten 4 = Valmyndighetens webbplats, Val till riksdagen - Röster.
[Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.val.se/val/val2010/slutresultat/R/rike/index.html> Hämtdatum:
2017-11-07
- Valmyndigheten 5 = Valmyndighetens webbplats, Val till kommunfullmäktige i
Hässleholm - Röster. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.val.se/val/val2014/slutresultat/K/kommun/12/93/index.html>
Hämtdatum: 2017-11-13
- Valmyndigheten 6 = Valmyndighetens webbplats, Val till kommunfullmäktige i
Nyköping - Röster. [Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.val.se/val/val2014/slutresultat/K/kommun/04/80/index.html>
Hämtdatum: 2017-11-13
- Valmyndigheten 7 = Valmyndighetens webbplats, Val till riksdagen - Röster.
[Elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.val.se/val/val2014/slutresultat/R/rike/index.html> Hämtdatum:
2017-11-07